

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680, тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42
<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 946-р/пк-ск від 11.06.2013

вих. лист від

№

Приватне підприємство
"Пік-Трейд"

пров. Музейний, 2/1, оф. 406,
м. Павлоград,
Дніпропетровська обл., 51400

Відділ освіти Талалаївської
районної державної
адміністрації Чернігівської
області

вул. Леніна, 5, смт Талалаївка,
Чернігівська обл., 17200

Уповноважений орган з питань
державних закупівель

Державна казначейська служба
України

Редакція інформаційного
бюлетеня "Вісник державних
закупівель"

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель, розглянувши скаргу приватного підприємства "Пік-Трейд" (надалі – Скаржник, ПП "Пік-Трейд") від 14.05.2013 № 65 (zareestrovanu в Комітеті 15.05.2013 за № 8-20/1480-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо встановлення відділом освіти Талалаївської районної державної адміністрації Чернігівської області (надалі – Замовник) дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів на закупівлю – "05.10.1. Вугілля кам'яне (вугілля кам'яне:

АС (6-13) – 64 т, АМ (13-25) – 223 т, Г (13-100) – 158 т)" [оголошення № 108034, опубліковане в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" від 15.04.2013 № 30 (773)] (надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про встановлення Замовником дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів та просить, зокрема:

- 1) призупинити Процедуру закупівлі;
- 2) зобов'язати комітет з конкурсних торгів Замовника усунути дискримінаційні вимоги у документації конкурсних торгів.

Рішенням Колегії від 16.05.2013 № 761-р/пк-ск Скарга прийнята до розгляду та Процедура закупівлі призупинена на строк до винесення рішення за Скаргою.

У відповідь на запит Колегії від 16.05.2013 № 20-29.2/09-1876-дз Замовник листом б/д б/н (zareestrovanim в Комітеті 03.06.2013 за № 5-20/1749-ДЗ) надав копії документів та пояснення щодо проведення ним Процедури закупівлі.

В ході розгляду наданих Замовником документів, які стосуються проведення ним Процедури закупівлі, Колегією встановлено наступне.

У Скарзі ПП "Пік-Трейд" повідомило, що документація конкурсних торгів містить вимоги, які порушують вимоги Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон).

1. Скаржник зазначив, що вимога Документації стосовно надання довідки про наявність не менше 20 % вугілля на складі в Талалаївському або сусідніх районах для зберігання вугілля, або договору оренди є дискримінаційною, оскільки постачання вугілля для потреб Замовника планується у червні-жовтні 2013 року, а тому не зрозуміло навіщо учаснику Процедури закупівлі мати в квітні 2013 року 20 % вугілля на складі.

Крім того, на думку ПП "Пік-Трейд", зазначена вимога документації конкурсних торгів надає перевагу тим учасникам Процедури закупівлі, які мають склад на території Талалаївського району та наявний потрібний Замовнику товар.

У своїх поясненнях по суті Скарги Замовник зазначає, що вимога стосовно наявності в учасників Процедури закупівлі складів в Талалаївському або сусідніх районах (сусідніми з Талалаївським є Бахмацький, Конотопський, Срібнянський та Роменський райони) встановлена з метою запобігання нецільового використання учасником-переможцем державних коштів, забезпечення належного контролю за якістю поставленого вугілля та його зважування.

За словами Замовника, 20 % вугілля на складі потрібно для того, щоб можна було перевірити його якість, оскільки мають місце зловживання з боку учасників, які надають фіктивні сертифікати та інші дозвільні документи, в результаті чого Замовник несе збитки, виникають проблеми з опаленням, що призводить до порушення санітарних норм.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Кваліфікаційні критерії до учасників Процедури закупівлі визначені у пункті 6 розділу III документації конкурсних торгів, затвердженій начальником відділу освіти Л.М. Лиходідом 25.03.2013 (надалі – Документація).

Відповідно до абзацу шостого пункту 6 розділу III Документації перелік документів, що підтверджують відповідність учасника кваліфікаційним критеріям, вказаний у Додатку 1.

Згідно з підпунктом 5.1 пункту 5 Додатку 1 Документації для підтвердження того, що учасник Процедури закупівлі має обладнання, працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід учасники Процедури закупівлі у складі своїх пропозицій конкурсних торгів повинні були надати "довідку про наявність не менше 20 % вугілля на складі (вказати повну адресу) в Талалаївському або сусідніх районах для зберігання вугілля, або договір оренди".

Замовник не довів та не обґрунтував необхідність наявності в учасників Процедури закупівлі складу в Талалаївському або сусідніх районах Чернігівської області.

Встановивши вимогу стосовно надання договору оренди, Замовник обмежив тих учасників, які користуються складом для зберігання вугілля не лише за договором оренди, але й на підставі інших документів (право власності, надання послуг по зберіганню тощо).

Таким чином, виходячи з наведеного вище, Колегією виявлено, що встановивши у Документації зазначену вище вимогу, Замовник порушив вимоги частини третьої статті 22 Закону та один з принципів здійснення закупівель, визначений статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників.

Отже, Замовник має внести відповідні зміни до документації конкурсних торгів в цій частині.

2. На думку Скаржника, вимога Документації про встановлення 15 тонної вантажопідйомності автомобіля та причепа, порушує вимоги статті 22 Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон).

Стосовно зазначеного пункту Скарги Замовник повідомив, що автомобілі більшої вантажопідйомності не зможуть доставити вугілля до шкіл, так як під'їзні дороги не мають твердого покриття.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Статтею 22 Закону визначена інформація, яка обов'язково включається до документації конкурсних торгів.

Зазначеною статтею, зокрема, визначено, що документація конкурсних торгів може містити також іншу інформацію, відповідно до законодавства, яку замовник вважає за необхідне до неї включити.

Відповідно до підпункту 5.2 пункту 5 додатку 1 Документації, для підтвердження того, що учасник Процедури закупівлі має обладнання, працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, у складі своєї пропозиції конкурсних торгів він має надати "довідку про наявність автоваг, копію договору на зважування (надати копію Свідоцтва про повірку), навантажувальної техніки, автотранспорту вантажопідйомність автомобіля не більше 15 тонн, причепа не більше 15 тонн) для доставки вугілля до 6 загальноосвітніх закладів району".

У пункті 2 розділу VI Документації Замовником визначенні основні умови, які обов'язково включаються до договору про закупівлю.

Відповідно до абзацу другого пункту 2 розділу VI Документації основними умовами договору про закупівлю є, зокрема, відповідальність сторін.

Згідно з пунктом 2 розділу VI Документації відповідальність сторін: "кожна сторона договору несе відповідальність за неналежне виконання своїх зобов'язань за цим договором.

Сплата штрафних санкцій не звільняє Виконавця від виконання прийнятих на себе зобов'язань за договором поставки".

У пункті 2 розділу VI Документації зазначено, що "основні умови договору включені в проект договору про закупівлю товарів за державні кошти (форма наведена в Додатку 5)".

Відповідно до пункту VII проекту договору про закупівлю: "У разі невиконання або неналежного виконання своїх зобов'язань за Договором Сторони несуть відповідальність,

передбачену законодавством України та цим Договором. Потерпіла сторона має право звернутися до суду за місцем підписання даного Договору.

У разі невиконання або несвоєчасного виконання зобов'язань при закупівлі товару за бюджетні кошти Учасник сплачує Замовнику пеню у розмірі облікової ставки НБУ, що діяла у період, за який нараховується пеня, за кожен день прострочення".

Таким чином, у разі невиконання умов договору, у тому числі несвоєчасного постачання предмета закупівлі, настає відповідальність учасника-переможця відповідно до договору.

Враховуючи викладене вище, вимога Документації щодо наявності в учасників Процедури закупівлі автотранспорту вантажопідйомністю не більше 15 тон, обмежує коло потенційних учасників Процедури закупівлі.

Таким чином, Документація потребує внесення змін в цій частині.

3. У Скарзі ПП "Пік-Трейд" зазначає, що вимога Документації стосовно надання таких нормативних документів як: технічні умови виробника, копія сертифікату відповідності на продукцію та копії сертифікатів якісних характеристик, завірених мокрою печаткою виробника, тобто стороною, яка не є учасником Процедури закупівлі, є дискримінаційною та такою, що порушує вимоги статей 5 і 16 Закону.

Скаржник повідомляє, що у Документації Замовник передбачив надання вказаних документів, зокрема, на вугілля марки Г (ДГОМ), яка відсутня у ДСТУ 7146:2010.

За словами Замовника, вимога про наявність документів та сертифікатів, засвідчених печаткою виробника, встановлена, щоб унеможливити надання фальсифікованих сертифікатів і постачання недобросовісної продукції.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до підпункту 1.2 пункту 1 додатку 1 Документації для підтвердження відповідності кам'яного вугілля вимогам Документації учасники Процедури закупівлі у складі своїх пропозицій конкурсних мають надати документи, які підтверджують якісні та екологічні показники вугілля (копію сертифікату відповідності на продукцію АМ, АС, Г (ДГОМ); копію технічних умов (ТУ) виробника; копії сертифікатів якісних характеристик). Всі документи від виробника повинні бути завірени мохрою печаткою виробника.

Згідно з пунктом 3 розділу 1 Документації предметом закупівлі є, зокрема, вугілля кам'яне марки Г з розміром кусків 13-100 мм.

На засідання Колегії, яке відбулося 11.06.2013 представник ПП "Пік Трейд" Леонов Є.Є. зазначив, що Скаржник може надати вказані документи, зокрема, копію ТУ, засвідчену мокрою печаткою виробника.

Разом з тим, представник Замовника Тарасенко І.М. погодився, що вугілля марки Г (ДГОМ) з розміром кусків, визначених у Документації, не передбачене Національними стандартами, а тому, Документація потребує внесення змін в цій частині.

4. ПП "Пік Трейд" у Скарзі повідомляє, що Замовник при визначенні предмета закупівлі та його якісних, технологічних та фізико-математичних показників повинен враховувати вимоги національного стандарту ДСТУ 7146-2010, який є чинним для підприємств, установ та організацій, що діють на території України, а також для громадян – суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності.

За словами Скаржника, вугілля кам'яне марок Г (13-100), АМ (13-25) та АС (6-13) за своїми технічними характеристиками не відповідає Національному стандарту ДСТУ 7146:2010.

У своїх поясненнях по суті Скарги Замовник зазначає, що Національним стандартом ДСТУ 7146:2010 передбачено максимальні показники якості для вугілля кам'яного.

За словами Замовника, виходячи із технічних можливостей наявного котельного обладнання, він установив якісні характеристики, які не виходять за межі національного стандарту.

Розглянувши зазначене питання Колегією встановлено наступне.

Національним стандартом України "Вугілля кам'яне та антрацит для побутових потреб" - ДСТУ 7146:2010 (надалі – Стандарт) передбачено використання для побутових потреб вугілля марок Д, ДГ, Г, П, А та Ж згідно з ДСТУ 3472 Донецького та Львівсько-Волинського басейну, з розмірами кусків згідно ГОСТу 19242, а також вугілля, що імпортується, якщо воно за класифікаційними показниками відповідає ДСТУ 3472, а за розміром кусків (крім 6-100 мм) – ГОСТу 19242.

Відповідно до підпункту 3.3 пункту 3 Стандарту "за якісними, технологічними та фізико-механічними показниками вугілля повинно відповідати вимогам, зазначеним у таблиці 1".

У таблиці 1 "Якісні, технологічні та фізико-механічні показники вугілля", зокрема, визначені наступні показники для вугілля марок Г (13-100), АМ (13-25) та АС (6-13):

Назва продукції	Марка вугілля згідно з ДСТУ 3472	Розмір кусків згідно з ГОСТ 19242, мм	Зольність на сухий стан палива, %, не більше ніж	Загальна волога на робочий стан палива, %, не більше ніж	Масова частка кусків розміром менше нижчої границі, %, не більше ніж	Масова частка мінеральних домішок (породи з розміром кусків 25 мм і більше для незбагаченого вугілля, %, не більше ніж	Нижча теплота згорання на робочий стан палива, МДЖ/кг (ккал/кг), не менше ніж
Збагачене та незбагачене розсортоване вугілля	Г	13-100	14	12	17	-	23,446 (5600)
Збагачене та незбагачене розсортоване вугілля	А	13-25	16	7	17	-	25,120 (6000)
Збагачене та незбагачене розсортоване вугілля	А	6-13	19	7	22	-	25,120 (6000)

Пунктом 7 розділу III Документації, визначено, зокрема, що товар повинен відповідати технічним вимогам згідно з Додатком 3.

У додатку 3 Документації Замовником, визначені "технічні вимоги до вугілля кам'яного для загальноосвітніх шкіл Талалаївського району", а саме:

№ п/п	Марка	Клас крупності, мм	Показники якості, %				Теплота згорання ккал	Запланована кількість закупівлі, тонн
			Зольність, не більше	Масова частина загальної вологи в робочому стані, не більше	Летучі, не більше	Сірка, не більше		
1	АС	6-13	10,9	5,8	4,2	3	8000	64

2	АМ	13-25	9,4	4,9	3,2	1,7	7500	223
3	Г	13-100	9,8	9,2	42,9	3,6	7944	158

Отже, встановивши зазначені вище технічні вимоги до предмета закупівлі, Замовник обмежив потенційне коло учасників Процедури закупівлі.

Враховуючи викладене вище, Замовник має внести зміни до Документації в цій частині.

5. За словами Скаржника, вугілля марки Г з розміром кусків 13-100 мм за своїми технологічними та фізико-математичними показниками є еквівалентом вугілля марки ДГ з розміром кусків 13-100 мм, а тому Скаржник просить зобов'язати Замовника внести зміни до Документації та додати вираз "або еквівалент", після вугілля марки Г (13-100), або зазначити марку вугілля ДГ (13-100).

Стосовно зазначеного пункту Скарги Замовник пояснень не надав.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 22 Закону, документація конкурсних торгів повинна містити інформацію про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі, в тому числі відповідну технічну специфікацію (у разі потреби - плани, креслення, малюнки чи опис предмета закупівлі). При цьому технічна специфікація повинна містити: детальний опис товарів, робіт, послуг, що закуповуються, в тому числі їх технічні та якісні характеристики; вимоги щодо технічних і функціональних характеристик предмета закупівлі, у разі якщо опис скласти неможливо або якщо доцільніше зазначити такі показники; посилання на стандартні характеристики, вимоги, умовні позначення та термінологію, пов'язану з товарами, роботами чи послугами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними або національними стандартами, нормами та правилами.

Технічна специфікація не повинна містити посилання на конкретні торговельну марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробника. У разі якщо таке посилання є необхідним, специфікація повинна містити вираз "або еквівалент".

Визначення Замовником предметом закупівлі, зокрема, вугілля марки Г з розміром кусків 13-100 мм не є посиланням на конкретну торговельну марку або джерело його походження вугілля, а передбачає класифікацію вугілля кам'яного за параметрами, що характеризують стан вугілля в процесі термічної дії на нього, тобто є видом вугілля, сортом, маркою.

В Україні діє Національний стандарт України "Вугілля кам'яне та антрацит для побутових потреб" (ДСТУ 7146:2010), де визначені марки вугілля, до якого зокрема, відноситься вугілля марки Г (Газовий).

Враховуючи наведене, Замовник визначивши предметом закупівлі вугілля марки Г, не порушив вимоги статті 22 Закону.

Отже, у Колегії відсутні підстави для задоволення Скарги в цій частині.

Частиною третьою статті 22 Закону передбачено, що документація конкурсних торгів не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Дії Замовника (в частині встановлення зазначених вище умов документації конкурсних торгів) порушують вимоги частини третьої статті 22 Закону та один з принципів здійснення закупівель, визначених статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників.

Враховуючи наведене, Замовник має внести відповідні зміни до Документації у цій частині.

Враховуючи викладене Колегією встановлено, що Замовник вчинив порушення, які можуть бути усунені шляхом зобов'язання Замовника внести зміни до документації конкурсних торгів.

Згідно з абзацом двадцять першим частини четвертої статті 18 Закону за результатами розгляду скарги орган оскарження має право прийняти рішення про встановлення або відсутності порушення процедури закупівлі (в тому числі порушення порядку публікації, оприлюднення або неопублікування, неоприлюднення інформації про державні закупівлі, передбаченої цим Законом) та про заходи, що повинні вживатися для їх усунення, зокрема зобов'язати замовника повністю або частково скасувати свої рішення, надати необхідні документи, усунути будь-які дискримінаційні умови (у тому числі ті, що зазначені у технічній специфікації, яка є складовою частиною документації з конкурсних торгів) або, у разі неможливості виправити допущені порушення, відмінити процедуру закупівлі.

Орган оскарження розглядає Скаргу та приймає рішення на її підставі та в межах отриманої за Скаргою інформації, виходячи з положень абзацу двадцять п'ятого частини четвертої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про наявність підстав для задоволення Скарги частково.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8, частиною четвертою статті 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Зобов'язати відділ освіти Талалаївської районної державної адміністрації Чернігівської області внести зміни до документації конкурсних торгів процедури закупівлі – "05.10.1. Вугілля кам'яне (вугілля кам'яне: АС (6-13) - 64 т, АМ (13-25) - 223 т, Г (13-100) - 158 т)" [оголошення № 108034, опубліковане в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" від 15.04.2013 № 30 (773)], з метою усунення порушень, зазначених у мотивувальній частині цього рішення.

Рішення може бути оскаржено до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

Л. КОЛІСНИК